

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu badał legalność decyzji Wojewody Opolskiego, który wydał rozstrzygnięcie w postępowaniu odwoławczym wszczętym w odniesieniu do decyzji Starosty wyrażającej sprzeciw wobec zgłoszenia zamiaru wykonania przez Skarżącego robót budowlanych. Wojewoda w swojej decyzji nałożył – w przeciwieństwie do organu I instancji – obowiązek uzyskania pozwolenia. Sąd negatywnie odniósł się do takiego postępowania Wojewody.

WSA przypomniał, że zgodnie z art. 30 ust. 7 pkt 2 Prawa budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej może nałożyć, w drodze decyzji, o której mowa w ust. 5 tego przepisu (czyli decyzji, w której wnosi sprzeciw), obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy lub spowodować między innymi pogorszenie stanu zachowania zabytków. Sąd podkreślił, że termin do wniesienia sprzeciwu od zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Prawa budowlanego, posiada charakter materialnoprawny z uwagi na milczący skutek załatwienia sprawy zgłoszenia, jaki następuje z mocy prawa po jego upływie. Taka konstrukcja prawna oznacza, że kompetencję do wniesienia sprzeciwu – a wraz z nim nałożenia obowiązków, o których mowa w art. 30 ust. 7 Prawa budowlanego – posiada tylko organ administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji. W rozpoznawanej sprawie Wojewoda – jako organ rozpoznający odwołanie od decyzji, w której Starosta Brzeski wniósł sprzeciw od zgłoszenia – w istocie wydał orzeczenie reformatoryjne, uzupełniając sprzeciw o obowiązek uzyskania przez inwestora pozwolenia na budowę. Wojewoda nie był do tego uprawniony – nie dlatego, że nie stanowiło to przedmiotu postępowania przed organem pierwszej instancji, lecz z uwagi na wyznaczoną normatywnie w tym przypadku wyłączną kompetencję organu pierwszej instancji.

Stąd też w ocenie Sądu organ odwoławczy po upływie wyznaczonego dla organu pierwszej instancji terminu na wniesienie sprzeciwu nie tylko nie może uchylić zaskarżonej decyzji i orzec co do istoty sprawy, ale nie może też sprzeciwu zreformować poprzez jego uzupełnienie o obowiązki, które mogą być nakładane na inwestora przez organ pierwszej instancji tylko w momencie i terminie wnoszenia sprzeciwu. Kompetencja organu odwoławczego w ramach postępowania, w którym organ pierwszej instancji wniósł sprzeciw ogranicza się tylko do kontroli tej decyzji. W związku z tym organ odwoławczy nie może wydać decyzji reformatoryjnej (art. 138 § 2 pkt 1 *ab initio* K.p.a.) – co w istocie miało miejsce w omawianej sprawie – oraz decyzji kasacyjnej z przekazaniem sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 K.p.a.) Upływ terminu przewidzianego w art. 30 ust. 5 Prawa budowlanego oznacza, że kompetencja do wniesienia sprzeciwu wygasła. W takiej sytuacji uzupełnienie sprzeciwu o dodatkowe obowiązki stanowiło rażące naruszenie prawa materialnego, a w konsekwencji także przepisów o właściwości. Tym samym okoliczności te stanowiły zdaniem Sądu przesłanki do stwierdzenia nieważności decyzji, określone w art. 156 § 1 pkt 1 i 2 K.p.a.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 19 września 2019 r., II SA/Op 205/19

Źródło: [CBOSA](#)